

PARTER OCH DOMSLUT

Baasim Yusuf

Parter

Tilltalad

BAASIM Yusuf Isse Yusuf, 19960603-1236
Källparksgatan 5 B Lgh 1202, 754 32 Uppsala

Offentlig försvarare
Advokat Anette Der Danielian
Advokaterna STRID AB
Dragarbrunnsgatan 42, 753 20 Uppsala

Åklagare

Kammaråklagare Anna Wärvik
Åklagarmyndigheten
Åklagarkammaren i Uppsala
Box 1424, 751 44 Uppsala

Målsägande

1. Sekretess NN10

Målsägandebiträde
Jur.kand. Mimmi Fordell
c/o Advokatfirman Defens, S:t Olofsgatan 9B, 753 21 Uppsala

2. Sekretess NN24

Målsägandebiträde
Advokat Nina Tiberg
Tiberg Advokater AB
Kungsgatan 12, 753 32 Uppsala

3. Sekretess NN3

Målsägandebiträde
Advokat Annika Sahlström
Advokatbyrån Sahlström AB
Box 2013, 750 02 Uppsala

Detta är en avskrift av en elektronisk originalhandling.

Postadress
Box 1113
751 41 Uppsala

Besöksadress
Smedsgränd 22
Uppsala

Expeditionstid
måndag–fredag
08:00–16:00

Telefon
018-431 60 00

E-post
uppsala.tingsratt@dom.se
Webb
www.uppsalatingsratt.domstol.se

4. Sekretess NN9

Målsägandebiträde
Advokat Nina Tiberg
Tiberg Advokater AB
Kungsgatan 12, 753 32 Uppsala

Domslut

Brott som Baasim Yusuf döms för

Grov våldtäkt (2 tillfällen), 2024-08-03, 6 kap 1 § 1 st 1 men och 4 men 2 p och 3 p och 3 st brottsbalken

Grovt sexuellt övergrepp (3 tillfällen), 2023-12-11 – 2024-08-03, 6 kap 2 § 3 st brottsbalken

Kränkande fotografering (5 tillfällen), 2023-12-11 – 2024-08-03, 4 kap 6 a § 1 st brottsbalken

Ringa narkotikabrott, 2024-07-20 – 2024-08-03, 1 § 1 st 5 p och 2 § narkotikastrafflagen (1968:64)

Påföljd

Fängelse 8 år

Häktning m.m.

Baasim Yusuf ska vara kvar i häkte tills fängelsestraffet får verkställas.

Skadestånd

Baasim Yusuf ska betala skadestånd till Sekretess NN10 med 315 000 kr. Beloppet avser ersättning för kränkning med 300 000 kr samt ersättning för sveda och värk med 15 000 kr. Baasim Yusuf ska också betala ränta på beloppet enligt 6 § räntelagen (1975:635) från den 3 augusti 2024.

Baasim Yusuf ska betala skadestånd till Sekretess NN3 med 315 000 kr. Beloppet avser ersättning för kränkning med 300 000 kr samt ersättning för sveda och värk med 15 000 kr. Baasim Yusuf ska också betala ränta på beloppet enligt 6 § räntelagen (1975:635) från den 3 augusti 2024.

Baasim Yusuf ska betala skadestånd till Sekretess NN9 med 171 250 kr. Beloppet avser ersättning för kränkning med 150 000 kr, ersättning för sveda och värk med 20 000 kr samt ersättning för färdtjänst med 1 250 kr. Baasim Yusuf ska också betala ränta på beloppet enligt 6 § räntelagen (1975:635) från den 3 augusti 2024.

Baasim Yusuf ska betala skadestånd till Sekretess NN24 med 220 000 kr.

Beloppet avser ersättning för kränkning med 200 000 kr samt ersättning för sveda och värk med 20 000 kr. Baasim Yusuf ska också betala ränta på beloppet enligt 6 § räntelagen (1975:635) från den 24 april 2024.

Förverkande och beslag

Beslaget av ett par kalsonger ska bestå tills domen vinner laga kraft. Det beslagtagna ska därefter återlämnas. (Polismyndigheten, 2024-5000-BG95790, punkt 1.).

Beslaget av en mobiltelefon ska bestå tills domen vinner laga kraft. Den i beslag tagna mobiltelefonen ska därefter förverkas från Baasim Yusuf enligt 36 kap 2 § brottsbalken (i sin lydelse före 2024-11-08). (Polismyndigheten, 2024-5000-BG95138, punkt 2.).

Sekretess

Sekretessbestämmelsen i 35 kap 12 § offentlighets- och sekretesslagen (2009:400) ska fortsätta att vara tillämplig på uppgifter som har lagts fram vid förhandling inom stängda dörrar och som kan röja målsägandena Sekretess NN3:s, Sekretess NN9:s, Sekretess NN10:s och Sekretess NN24:s samt vittnena NN1:s, NN7:s, NN8:s och NN23:s identitet.

Sekretessbestämmelsen i 35 kap 12 § offentlighets- och sekretesslagen (2009:400) ska fortsätta att vara tillämplig på målsägandena Sekretess NN3:s, Sekretess NN9:s, Sekretess NN10:s och Sekretess NN24:s identitet och adress i detta avgörande.

Brottsofferfond

Baasim Yusuf ska betala en avgift till brottsofferfonden på 1 000 kr.

Ersättning och återbetalning

Anette Der Danielian ska få ersättning av staten med 210 034 kr. Beloppet fördelas enligt följande:

- 158 928 kr arbete
- 8 540 kr tidsspillan
- 559 kr utlägg
- 42 007 kr mervärdesskatt

Annika Sahlström ska få ersättning av staten med 96 656 kr. Beloppet fördelas enligt följande:

- 72 723 kr arbete
- 4 200 kr tidsspillan
- 402 kr utlägg
- 19 331 kr mervärdesskatt

Nina Tiberg ska få ersättning av staten med 98 394 kr. Beloppet fördelas enligt

följande:

- 77 315 kr arbete
- 1 400 kr tidsspillan
- 19 679 kr mervärdesskatt

Mimmi Fordell ska få ersättning av staten med 77 265 kr. Beloppet fördelas enligt följande:

- 57 412 kr arbete
- 4 200 kr tidsspillan
- 200 kr utlägg
- 15 453 kr mervärdesskatt

Staten ska stå för kostnaderna.

Övrigt

Baasim Yusuf ska ersätta staten för kostnad för provtagning och/eller analys. med 1 300 kr.

YRKANDEN

Åtalspunkt 1

Åklagaren har begärt att Baasim Yusuf ska dömas för grov våldtäkt enligt 6 kap 1 § 1 st 1 men och 4 men 2 p och 3 p och 3 st brottsbalken.

Åklagaren har begärt att Baasim Yusuf ska dömas för kränkande fotografering enligt 4 kap 6 a § 1 st brottsbalken.

Åklagaren har angett följande gärningsbeskrivning.

1.1 GROV VÅLDTÄKT (5000-K1005940-24)

Baasim Yusuf har genomfört ett vaginalt samlag med målsäganden NN 10 samt berört målsägandens underliv med sitt kön. NN 10 deltog inte frivilligt och Baasim Yusuf utnyttjade otillbörligt att NN 10 befann sig i en särskilt utsatt situation på grund av ålder och hälsotillstånd samt att målsäganden haft en beroendeställning i förhållande till honom i hans egenskap av hemtjänstpersonal.

Det hände den 3 augusti 2024 i Björklinge, Uppsala kommun.

Brottet bör bedömas som grovt eftersom Baasim Yusuf visat särskild hänsynslöshet då han utnyttjat sin ställning vid hemtjänsten för att bereda sig tillträde till NN 10:s bostad och då han utnyttjat målsägandens skyddslösa och utsatta situation.

Baasim Yusuf begick gärningen med uppsåt eller var i vart fall grovt oaktsamt i förhållande till att NN 10 inte var frivillig och befann sig i en särskilt utsatt situation.

1.2 KRÄNKANDE FOTOGRAFERING (5000-K1005940-24)

Baasim Yusuf har olovligen och i hemlighet filmat NN 10 under våldtäkten då NN 10 befann sig inomhus i en bostad. Det hände den 3 augusti 2024 i Björklinge, Uppsala kommun.

Baasim Yusuf begick gärningen med uppsåt.

Åtalspunkt 2

Åklagaren har begärt att Baasim Yusuf ska dömas för grovt sexuellt övergrepp enligt 6 kap 2 § 3 st brottsbalken.

Åklagaren har begärt att Baasim Yusuf ska dömas för kränkande fotografering enligt 4 kap 6 a § 1 st brottsbalken.

Åklagaren har angett följande gärningsbeskrivning.

2.1 GROVT SEXUELLT ÖVERGREPP (5000-K1006062-24)

Baasim Yusuf har förmått målsäganden NN 9 att ta på hans kön och onanera åt honom. NN 9 deltog inte frivilligt och Baasim Yusuf utnyttjade otillbörligt att hon befann sig i en särskilt utsatt situation på grund av ålder och hälsotillstånd samt att målsäganden var i en beroendeställning i förhållande till honom i hans egenskap av hemtjänstpersonal. Det hände den 3 augusti 2024 på Dag Hammarskjölds väg, Uppsala, Uppsala kommun.

Brottet bör bedömas som grovt eftersom Baasim Yusuf visat särskild hänsynslöshet då han utnyttjat sin ställning vid hemtjänsten för att bereda sig tillträde till NN 9:s bostad och då han utnyttjat målsägandens skyddslösa och utsatta situation.

Baasim Yusuf begick gärningen med uppsåt eller var i vart fall grovt oaktsamt i förhållande till att NN 9 inte var frivillig och befann sig i en särskilt utsatt situation.

2.2 KRÄNKANDE FOTOGRAFERING (5000-K1006062-24)

Baasim Yusuf har olovligen och i hemlighet filmat NN 9 under det sexuella övergreppet när NN 9 befann sig inomhus i en bostad. Det hände den 3 augusti 2024 på Dag Hammarskjölds väg, Uppsala, Uppsala kommun.

Baasim Yusuf begick gärningen med uppsåt.

Åtalspunkt 3

Åklagaren har begärt att Baasim Yusuf ska dömas för grov våldtäkt enligt 6 kap 1 § 1 st 1 men och 4 men 2 p och 3 p och 3 st brottsbalken.

Åklagaren har begärt att Baasim Yusuf ska dömas för kränkande fotografering enligt 4 kap 6 a § 1 st brottsbalken.

Åklagaren har angett följande gärningsbeskrivning.

3.1 GROV VÅLDTÄKT (5000-K952923-24)

Baasim Yusuf har genomfört ett vaginalt samlag med målsäganden NN 3 och förmått henne att ta på hans kön och onanera åt honom. NN 3 deltog inte frivilligt och Baasim Yusuf utnyttjade otillbörligt att NN 3 befann sig i en särskilt utsatt situation på grund av sömn, ålder och hälsotillstånd samt att målsäganden var i en beroendeställning i förhållande till honom i hans egenskap av hemtjänstpersonal. Det hände den 3 augusti 2024 i Uppsala, Uppsala kommun.

Brottet bör bedömas som grovt eftersom Baasim Yusuf visat särskild hänsynslöshet då han utnyttjat sin ställning vid hemtjänsten för att bereda sig tillträde till NN 3:s bostad och då han utnyttjat målsägandens skyddslösa och utsatta situation.

Baasim Yusuf begick gärningen med uppsåt eller var i vart fall grovt oaktsamt i förhållande till att NN 3 inte var frivillig och befann sig i en särskilt utsatt situation.

3.2 KRÄNKANDE FOTOGRAFERING (5000-K952923-24)

Baasim Yusuf har olovligen och i hemlighet filmat NN 3 under våldtäkten när NN 3 befann sig inomhus i en bostad. Det hände den 3 augusti 2024 i Uppsala, Uppsala kommun.

Baasim Yusuf begick gärningen med uppsåt.

Åtalspunkt 4

Åklagaren har begärt att Baasim Yusuf ska dömas för grovt sexuellt övergrepp enligt 6 kap 2 § 3 st brottsbalken.

Åklagaren har begärt att Baasim Yusuf ska dömas för kränkande fotografering enligt 4 kap 6 a § 1 st brottsbalken.

Åklagaren har angett följande gärningsbeskrivning.

4.1 GROVT SEXUELLT ÖVERGREPP (5000-K1119615-24)

Baasim Yusuf har förmått målsäganden NN 24 att ta på hans kön och onanera åt honom. NN 24 deltog inte frivilligt och Baasim Yusuf utnyttjade otillbörligt att hon befann sig i en särskilt utsatt situation på grund av ålder och hälsotillstånd.

Det hände den 11 december 2023 i Uppsala, Uppsala län.

Brottet bör bedömas som grovt eftersom Baasim Yusuf visat särskild hänsynslöshet då han utnyttjat målsägandens skyddslösa och utsatta situation.

Baasim Yusuf begick gärningen med uppsåt eller var i vart fall grovt oaktsamt i förhållande till att NN 24 inte var frivillig och befann sig i en särskilt utsatt situation.

4.2 KRÄNKANDE FOTOGRAFERING (5000-K1119615-24)

Baasim Yusuf har olovligen och i hemlighet filmat NN 24 under det sexuella övergreppet när NN 24 befann sig inomhus i en bostad. Det hände någon gång den 11 december 2023 i Uppsala, Uppsala län.

Baasim Yusuf begick gärningen med uppsåt.

Åtalspunkt 5

Åklagaren har begärt att Baasim Yusuf ska dömas för grovt sexuellt övergrepp enligt 6 kap 2 § 3 st brottsbalken.

Åklagaren har begärt att Baasim Yusuf ska dömas för kränkande fotografering enligt 4 kap 6 a § 1 st brottsbalken.

Åklagaren har angett följande gärningsbeskrivning.

5.1 GROVT SEXUELLT ÖVERGREPP (5000-K1119666-24)

Baasim Yusuf har förmått målsäganden NN 24 att ta på hans kön och onanera åt honom. NN 24 deltog inte frivilligt och Baasim Yusuf utnyttjade otillbörligt att hon befann sig i en särskilt utsatt situation på grund av ålder och hälsotillstånd.

Det hände den 24 april 2024 i Uppsala, Uppsala län.

Brottet bör bedömas som grovt eftersom Baasim Yusuf visat särskild hänsynslöshet då han utnyttjat målsägandens skyddslösa och utsatta situation.

Baasim Yusuf begick gärningen med uppsåt eller var i vart fall grovt oaktsamt i förhållande till att NN 24 inte var frivillig och befann sig i en särskilt utsatt situation.

5.2 KRÄNKANDE FOTOGRAFERING (5000-K1119666-24)

Baasim Yusuf har olovligen och i hemlighet filmat NN 24 under det sexuella övergreppet när NN 24 befann sig inomhus i en bostad. Det hände den 24 april 2024 i Uppsala, Uppsala län.

Baasim Yusuf begick gärningen med uppsåt.

Åtalspunkt 6

Åklagaren har begärt att Baasim Yusuf ska dömas för ringa narkotikabrott enligt 1 § 1 st 5 p och 2 § narkotikastrafflagen (1968:64).

Åklagaren har angett följande gärningsbeskrivning.

6.1 RINGA NARKOTIKABROTT (5000-K953753-24)

Baasim Yusuf har olovligen använt 4-klorometkatinon, som är narkotika. Det hände någon gång mellan den 20 juli 2024 och den 3 augusti 2024 i Uppsala eller på annan okänd plats, Sverige.

Baasim Yusuf begick gärningen med uppsåt.

Häktning m.m.

Åklagaren har begärt att Baasim Yusuf ska vara kvar i häkte tills fängelsestraffet får verkställas.

Skadestånd

Sekretess NN10 har begärt att Baasim Yusuf ska betala skadestånd med 315 000 kr.

Beloppet avser 275 000 kr för kränkning gällande grov våldtäkt, 25 000 kr för kränkning gällande kränkande fotografering samt 15 000 kr för sveda och värk. Ränta enligt 6 § räntelagen (1975:635) har begärts på beloppet från den 3 augusti 2024.

Sekretess NN3 har begärt att Baasim Yusuf ska betala skadestånd med 315 000 kr.

Beloppet avser 275 000 kr för kränkning gällande grov våldtäkt, 25 000 kr för kränkning gällande kränkande fotografering samt 15 000 kr för sveda och värk. Ränta enligt 6 § räntelagen (1975:635) har begärts på beloppet från den 3

augusti 2024.

Sekreteress NN9 har begärt att Baasim Yusuf ska betala skadestånd med 181 633 kr.

Beloppet avser 150 000 kr i kränkningssersättning för grovt sexuellt övergrepp, 20 000 kr i kränkningssersättning för kränkande fotografering, 10 000 kr för sveda och värk, 1 250 kr för färdtjänst samt 383 kr för resa med egen bil. Ränta enligt 6 § räntelagen (1975:635) har begärts på beloppet från den 3 augusti 2024.

Sekreteress NN24 har begärt att Baasim Yusuf ska betala skadestånd med 360 000 kr.

Beloppet avser 150 000 i kränkningssersättning för grovt sexuellt övergrepp vid två tillfällen, totalt 300 000 kr, 20 000 kr i kränkningssersättning för kränkande fotografering vid två tillfällen, totalt 40 000 kr samt 10 000 kr i ersättning för sveda och värk vid två tillfällen, totalt 20 000 kr. Ränta enligt 6 § räntelagen (1975:635) har begärts på beloppet från den 24 april 2024.

Förverkande och beslag

Det yrkas att beslaget av angivet gods, beslagtaget hos Baasim Yusuf, ska bestå tills domen vinner laga kraft. Det beslagtagna ska därefter återlämnas. (Polismyndigheten, 2024-5000-BG95790, punkt 1.).

Det yrkas att beslaget av angivet gods, beslagtaget hos Baasim Yusuf, ska bestå tills domen vinner laga kraft. Det yrkas att beslaget därefter ska förverkas från Baasim Yusuf enligt 36 kap 2 § brottsbalken (i sin lydelse före 2024-11-08) då det har använts som hjälpmedel vid brott och det behövs för att förebygga framtida brott. (Polismyndigheten, 2024-5000-BG95138, punkt 2.).

SKÄL

Tingsrätten tar först upp först åtalpunkterna 1–3 och 6, som avser gärningarna den 3 augusti 2024 (grov våldtäkt, grovt sexuellt övergrepp, kränkande fotografering och narkotikabrott). Därefter behandlas åtalpunkterna 4 och 5 som rör gärningarna den 11 december 2023 och den 24 april 2024 (grovt sexuellt övergrepp och kränkande fotografering). I de följande avsnitten prövar tingsrätten frågor om påföljd, skadestånd, häktning och övriga frågor.

Baasim Yusuf har varit berövad friheten som anhållen och häktad sedan den 3 augusti 2024.

Grov våldtäkt, grovt sexuellt övergrepp, kränkande fotografering och ringa narkotikabrott (åtalpunkterna 1–3 och 6)

Inställning

Åtalpunkt 1.1 Grov våldtäkt

Baasim Yusuf har förnekat att han gjort sig skyldig till grov våldtäkt på den grunden att det förelegat samtycke till den sexuella beröring som skedde. Han har i vart fall saknat uppsåt till att NN10 befann sig i en särskilt utsatt situation eller av annat skäl inte deltog frivilligt. Vidare har han anfört att han kan ha vidrört målsäganden NN10:s kön med sitt kön men han har bestritt att det skulle ha förekommit någon penetration.

Baasim Yusuf har medgett att hans kalsonger och mobiltelefon tas i beslag men bestritt att telefonen ska förverkas och begärt att få tillbaka denna.

Åtalpunkt 2.2 Grovt sexuellt övergrepp

Baasim Yusuf har förnekat att han gjort sig skyldig till grovt sexuellt övergrepp på den grunden att det förelegat samtycke till den sexuella beröring som

skedde. Han har i vart fall saknat uppsåt till att NN9 befann sig i en särskilt utsatt situation eller av annat skäl inte deltog frivilligt.

Åtalspunkt 3.1 Grov våldtäkt

Baasim Yusuf har förnekat att han gjort sig skyldig till grov våldtäkt på den grunden att det förelegat samtycke till den sexuella beröring som skedde. Han har i vart fall saknat uppsåt till att NN3 befann sig i en särskilt utsatt situation eller av annat skäl inte deltog frivilligt.

Åtalspunkt 1.2, 2.2 och 3.2 Kränkande fotografering

Baasim Yusuf har i samtliga fall vidgått att han filmat målsägandena men bestritt ansvar för brott eftersom filmningarna inte skett olovligt eller i hemlighet.

Åtalspunkt 6 Ringa narkotikabrott

Baasim Yusuf har erkänt gärningen. Han har medgett att betala kostnaden för analys och provtagning.

Utredning

Baasim Yusuf har hörts över åtal. Vid huvudförhandlingen har de tidigare polisförhör som hållits med målsägandena NN10, NN9, och NN3 spelats upp. Ett kompletterande förhör har hållits vid huvudförhandlingen med NN3.

Vittnesförhör har hållits med Kim Alexandra Lennström Nordin, NN1, NN7, NN8 och NN23. Åklagaren har som övrig bevisning åberopat uppspelning av filmmaterial utvisande de sexuella handlingarna samt den bevisning som i övrigt framgår av stämningsansökan (aktbilaga 58). Åklagaren har även åberopat utdrag från Förenade Care av målsägandenas hälsohistoria samt logg över Baasim Yusufs besök hos dem.

Inledningsvis redogörs för vad som i huvudsak framkommit av den åberopade övriga bevisningen. Därefter återges i huvudsak vad målsägandena och den tilltalade Baasim Yusuf berättat. Vittnesmålen redogörs för endast i valda delar i samband med tingsrättens bedömning.

Händelseförloppet m.m.

Baasim Yusuf arbetade inom hemtjänsten för Förenade Care som en del av nattpatrullen. Han gjorde tillsynsbesök hos omvårdnadstagarna samt åkte även på larm från dem. Av loggar m.m. har framkommit att han natten den 3 augusti 2024 bl.a. besökte NN10, NN9, och NN3 i deras hem, vilket Baasim Yusuf också bekräftat.

Åklagaren har med hänvisning till en sammanställning av körjournal, besöksloggar, kommunens låsloggar, bankomatjournal samt information som hämtats från Baasim Yusufs telefon redogjort för följande förlopp, vilket i sina huvuddrag inte motsagts av Baasim Yusuf.

Baasim Yusufs telefon kopplade kl. 03.08 bort Bluetooth från den bil han körde under natten och kl. 03.09 låste han upp NN10:s lås.

Strax därefter, kl. 03.22, skapades en film i vilken det syns ett inzoomat kvinnokön samt ett mörkhyat manligt kön. Filmen har i förundersökningen beskrivits enligt följande. Det manliga könet slår/daskar på kvinnokönet varpå man i nästa skede ser en penetration påbörjas och kameran vinklas upp en aning och det ser ut som att det här manliga könet trycks in i kvinnokönet. Under den korta speltiden som filmen har så uppstår uppfattningen att kvinnan inte verkar speciellt driven i den penetrationen som sker, då det är mannen som tar tag i kvinnans hand och drar den mot det manliga könsorganet och när mannen släpper så faller kvinnans hand bara rakt ner på insidan av hennes lår. I samband med att det manliga könet trycks in i kvinnans kön så skriker hon "aj!". Trots att kvinnan skriker "aj" ser det ut som om penetrationen fortsätter genom att det manliga könet trycks in i kvinnans kön.

Filmen laddades upp i Baasim Yusufs Snapchat (my eyes only) samtidigt som en position registrerades utanför målsägandens NN10:s hemadress.

Baasim Yusuf låste NN10:s lägenhet och hans telefon kopplades åter upp mot Bluetooth i bilen kl. 03.57. Efter några andra besök kopplades Baasim Yusufs

telefon bort från bilen och han låste upp NN9:s lås kl. 05.09. Här kan nämnas att det av analysen av hans telefon har framgått att han vid flera tillfällen under natten, bl.a. mellan kl. 05.16-05.22, tittade på porr och bilder med nakna kvinnor.

Kl. 05.22 skapades den andra filmen, på vilken det syns området vid skrevet på en mörkhyad man som verkar ligga med naken underkropp. Runt mannens kön är det en ljushyad rynkig hand som är sluten runt mannens kön och som "runkar av" honom. Mannens kön synes inte vara helt erigerad. Samtidigt som detta sker säger kvinnan "Jag har mitt liv och mina vänner så det ska jag bara tala om för dig." Efter några sekunder säger kvinnan "Usch, nu får det vara nog. Nu får du gå härifrån hörnu, jag vill inte vara med läng...", Under tiden som hon säger detta så släpper hon tag om mannens kön för att sedan vända sig bort ifrån mannen. Därefter avslutas filmen.

I princip direkt därefter skapades en position i telefonen som var strax utanför målsäganden NN9:s hemadress. Baasim Yusufs telefon kopplades åter upp mot bilen via Bluetooth kl. 05.32.

Kl. 06.00 tittade han åter på bilder på nakna kvinnor innan telefonen kopplades bort från bilen kl. 06.03.

Lite senare, kl. 06.11 skapades ytterligare en film med sexuellt innehåll. Filmen börjar med att man ser underkroppen på en man som har strumpor på fötterna och det verkar som att han ligger eller halvsitter i en säng. Närmast kameran syns mannens erigerade kön samt två ljusa rynkiga händer som smörjer in hans kön med någon hudkräm och/eller salva. Efter några sekunder tar mannen tag om kvinnans hand och för den mot sin pung samtidigt som han säger "Vänta, mina bollar också." varpå kvinnan börjar smörja in hans pung. Kvinnan frågar "Vill du ha mer?" varpå mannen svarar "Ja." Kameran förflyttar sig något och ifrån högerkanten dyker huvudet på en handpump upp och mannen trycker ut mer salva/kräm på sitt kön och kvinnan stryker ut

salvan/krämen på mannens penis. I nästa skede frågar kvinnan "Är det bra så?" samtidigt som mannen andas tungt och svarar "Mm, du kan fortsätta så" varpå han tar tag i kvinnans hand och förmår henne att omsluta handen om hans penis och hon börjar långsamt dra handen upp och ner med korta rörelser. Efter en kort stund förflyttar kvinnan sin hand till mannens pung och stryker handen över den innan hon efter några sekunder lyfter bort sin hand och försvinner ut ur bild. Sista sekunderna av filmen syns enbart mannens underkropp och insmorda penis innan filmen avslutas.

I samband med att filmningen avslutades skapades en position i telefonen som var i byggnaden där målsäganden NN3 hade sin hemadress.

Målsägandenas uppgifter m.m.

NN10

Vid huvudförhandlingen har åklagaren spelat upp ett polisförhör som hölls med NN10 den 22 augusti 2024, dvs. knappt tre veckor efter gärningstillfället. Vid förhöret uppger NN10 bl.a. att hon har svårt att minnas saker, vilket också tydligt framgår, samt att hon inte minns något från händelsen den 3 augusti 2024.

NN9

Vid huvudförhandlingen har åklagaren spelat upp ett polisförhör som hölls med NN9 den 21 augusti 2024, dvs. knappt tre veckor efter gärningstillfället. Vid förhöret uppger NN9 bl.a. att hon inte kan förstå varför hon ska förhöras och att hon inte har något minne av att något skulle ha hänt.

NN3

Vid huvudförhandlingen har åklagaren spelat upp ett polisförhör som hållits med målsäganden NN3 den 3 augusti 2024 och den 9 augusti 2024. Ett kompletterande förhör med NN3 har hållits vid huvudförhandlingen. Åklagaren har även spelat upp en inspelning från den 3 augusti 2024 av ett samtal mellan NN3 och hennes barnbarn. NN3 har i förhören bl.a. berättat följande.

Hon vaknade på morgonen av att en man från hemtjänsten väckte henne genom att smeka henne på benet. Samma man hade varit hemma hos henne på kvällen och då bl.a. frågat när hon brukade vakna om mornarna. Mannen berättade att han hade ramlat i trappan och att han hade väldigt ont vid sitt könsorgan. Han frågade NN3 om hon var läkare, varvid hon svarade nej men att hon hade varit sjuksköterska. Mannen bad henne titta på hans könsorgan och känna om det var svullet. Han drog ner sina byxor och lade sig i hennes säng. Hon tyckte att han var svullen, och han bad därför att få sårsalva som var kall för att lindra smärtan. NN3 gav honom en oöppnad förpackning salva som hon hade. Han öppnade förpackningen och lade salva i NN3:s hand och bad henne massera honom. Han tog hennes hand och lade den på sitt kön. Hon tänkte inte så mycket utan började massera honom och tänkte att han hade väl ont, men sedan började han stöna i stället.

I samband med detta tyckte hon att han hade framme sin mobiltelefon och höll den över huvudet. Hon frågade honom om han fotograferade och han sade nej. Sedan försvann telefonen i varje fall.

Vid ett tillfälle började mannen prata om pengar. NN3 kommer inte ihåg exakt när i händelseförloppet det var men att han sade något om att "de andra brukar göra det, de brukar betala" men när hon frågade vad han menade ville han inte fortsätta prata om det.

NN3 funderade på vem hon skulle kunna larma om det som hände men insåg att om hon skulle använda sin larmknapp så gick den till Förenade Care som i sin tur skulle kontakta mannen som var hemma hos henne.

NN3 har berättat vidare hur mannen sedan ville stoppa in sin penis i henne. Han drog ner hennes trosor och hon förstod inte riktigt vad som hände. Hon har beskrivit situationen som att det var väldigt överkligt och hon tänkte att ingen skulle tro på henne om hon berättade. Mannen bände isär hennes ben och stoppade in sin penis i hennes vagina. Hon minns att hon var rädd, och därför

inte knep ihop benen. Han frågade om det var skönt. Hon sade nej, att det gjorde ont och att hon inte ville. Han sade då "lite grann bara" och försökte lyfta upp hennes ben, men då gjorde det ännu ondare. Hon sade att hon inte ville, men han körde ett par gånger till innan han tog ut den. Han bad henne att massera hans kön i stället. Hon sade att hon ville sluta och att hon var trött i armen, men mannen bad henne att fortsätta lite till. Mannen fick sedan utlösning i hennes blöja, som han hade tagit av henne tidigare.

Mannen tog sedan på sina kläder och sade "Hej då, vi ses imorgon kväll" när han gick. NN3 blev rädd och tänkte att hon aldrig skulle bli av med honom. Hon visste inte riktigt vad hon skulle göra men ringde sedan till ett av sina barnbarn och berättade vad som hänt.

NN3 har vidare berättat att hon har Parkinsons sjukdom och att en biverkning av de mediciner hon tar är att hon får hallucinationer. Dessa känns dock helt annorlunda, och är ofta absurda och övernaturliga. Hon är helt säker på att händelsen den 3 augusti inte var en hallucination.

Det hon efteråt var mest rädd för var att träffa gärningsmannen igen. Hon kunde inte bo kvar i sin lägenhet efter vad som inträffat och har flyttat till ett annat boende.

Baasim Yusuf

Baasim Yusufs har i huvudsak berättat följande.

Han har arbetat inom hemtjänsten i några år men har ingen utbildning och har inte fått någon introduktion mer än att han följt med annan personal. Han känner inte till något om eventuella diagnoser hos de omvårdnadstagare han besöker. Hans arbete på nattpatrullen består främst av tillsyn, hjälp med läggning och uppstigning, toa-hjälp, viss hjälp med medicinering och att åka på larm. Om något har varit oklart har Baasim Yusuf ringt till någon kollega. Det fanns flera appar som han hade nedladdat på sin telefon, men han använde

sällan dessa och vet inte riktigt vilken information som fanns där, t.ex. när det gällde omvårdstagarnas journaler.

Under den här tiden använde han droger, och så gjorde han även på natten till den 3 augusti 2024. Han var således påverkad under sitt arbetspass, vilket förstås var oprofessionellt och oacceptabelt. Hans ekonomi var dålig eftersom han har en skyldighet att försörja sin familj och släkt, samt att hans före detta fru bor i Norge med deras dotter, som han betalar underhållsbidrag för. Detta medförde att pengar var nästan det enda han tänkte på.

Baasim Yusuf har berättat att han brukar kasta eller gömma sitt knark när han ser en polis men att han sedan ofta glömmer vart han kastat eller gömt det. Då han har ont om pengar eller vet att det var bra kvalité så brukar han leta efter det senare.

Han har inget minne av att han skulle ha besökt några porrsidor under natten men han har också uppgett att historiken aldrig ljuger.

Åtalspunkt 1

Vid besöket hos NN10, som bodde ute på landet, letade Baasim Yusuf efter narkotika (kristall) som han trodde han hade lämnat hos henne. När han gick in till NN10 såg han att hon hade ramlat och låg på golvet nära sängen. Han sade att skulle hjälpa henne. Innan han gjorde det gick han emellertid ut i köket och tog lite narkotika. Hans minnen är inte helt klara men han tror att han sedan frågade NN10 om hon kunde massera honom, vilket hon sade ja till. NN10 såg att han hade lampan på sin telefon i gång, men han minns inte om han sade något om det. Han gjorde i övrigt inget mer än det som syns på filmen, och han gjorde inget mot hennes vilja. Det har inte förekommit någon penetration, och han vet inte varför NN10 sade "aj!" Han hjälpte henne sedan upp i sängen, vilket gjorde att han fick ont i ryggen.

Baasim Yusuf vet inte varför han filmade men han tror inte att NN10 visste om det. Han kände inte till något om hennes diagnos.

Åtalspunkt 2

Baasim Yusuf har bekräftat att det är han och NN9 på filmen. Han har berättat att han inte minns så mycket och att han var narkotikapåverkad. Han minns att hon satt i fåtöljen och att han skulle hjälpa henne till sängen. Han frågade henne om hon kunde massera hans kön och hon sade ok. När hon sedan inte ville längre gick han därifrån. Han vet inte varför han filmade men man kunde se hans telefon när han gjorde det. Han fick inte utlösning.

Åtalspunkt 3

Baasim Yusuf hade träffat NN3 många gånger tidigare. Hon var oftast vaken när han kom på besök hos henne. Hon brukade berätta att hon kände sig ensam och hon ville ofta att han skulle stanna som sällskap till henne, eller komma tillbaka flera gånger och titta till henne. Helst ville hon att han skulle sitta kvar i rummet hela natten för det fall hon skulle vakna och få hallucinationer. Han fick förklara att han inte kunde det eftersom han hade flera andra som han skulle besöka under sitt pass. Vid de sista besöken hade hon varit på toaletten och snyggat till sig och sprungit ut med öppen morgonrock när hon hörde att han kom.

Vid det här tillfället ramlade han i trappan på väg till NN3 och slog sig bl.a. i underlivet. Han fick ont i hela underlivet men mest på övre delen av sin penis. Han haltade när han kom in till NN3 och hon frågade om han hade gjort illa sig. NN3 sade att hon hade varit sjuksköterska och att hon kunde titta på om han var skadad. Hon pekade på sin säng och bad honom lägga sig där. Hon bad honom ta av sig byxorna, vilket han först sade nej till men sedan gick med på. Hon sade att han var svullen och behövde salva. Hon hämtade något och bad honom lägga sig ner och pekade på sin säng. Hon hämtade först en mindre tub sårsalva men sedan använde hon en större förpackning med någon annan slags kräm. Hon började sedan smörja in hans penis med krämen. Han minns inte att han bett henne smörja in pungen eller att han skulle ha haft stånd. I samband med att hon smörjde in honom berättade hon åter att hon kände sig ensam och

att hon ville ha sällskap i sängen. NN3 sade att hon skulle göra allt för att få sällskap. När han frågade ”även för pengar?” svarade hon ”allt.”

Det var hela tiden hon som guidade honom hur han skulle göra. Han såg också att hennes andra hand var mellan hennes egna lår. Hon bad honom även smörja in henne på underlivet vilket han gjorde. Det skedde däremot inget vaginalt samlag. Han tog inte av henne några kläder och han minns inte hur hon var klädd i sängen. Han var inte våldsam eller något sådant utan gjorde bara vad hon ville att han skulle göra. Om hon hade sagt nej eller tryckt på larmet hade han lämnat lägenheten. Han fick utlösning och tror det var i en handske. Efter det att han fått utlösning tog han upp frågan om pengar igen, men då sade hon bara ”vad då för pengar?” Han har i efterhand känt sig lurad av NN3. När han gick därifrån låg hon kvar i sängen.

Vid något tillfälle under händelsen såg hon i spegeln att han hade mobilen framme och frågade om han filmade. Han filmade för att kunna bevisa att han inte tvingade NN3 till något. NN3 såg att han filmade, även om han inte tror att han sade något om det. När hon bad honom sluta filma gjorde han det. Han vet inte varför filmen hamnade på Snapchat utan det skedde nog automatiskt när han filmade.

Han kände inte till något mer om NN3:s hälsa än att hon ibland hallucinerade.

Tingsrättens bedömning

Rättsliga utgångspunkter

För våldtäkt döms enligt 6 kap. 1 § första stycket brottsbalken den som med en person som inte deltar frivilligt genomför ett samlag eller en annan sexuell handling som med hänsyn till kränkningens allvar är jämförlig med samlag. En person kan aldrig anses delta frivilligt om, såvitt nu är av intresse, gärningsmannen förmår personen att delta genom att allvarligt missbruka att personen står i beroendeställning till gärningsmannen eller om gärningsmannen otillbörligt utnyttjar att personen på grund av medvetlöshet, sömn, allvarlig

rädsla, berusning eller annan drogpåverkan, sjukdom, kroppsskada, psykisk störning eller annars med hänsyn till omständigheterna befinner sig i en särskilt utsatt situation. Påföljden är fängelse i lägst tre och högst sex år.

Om brottet är grovt döms för grov våldtäkt till fängelse i lägst fem och högst tio år. Vid bedömningen av om brottet är grovt ska det, såvitt nu är av intresse, särskilt beaktas om gärningsmannen med hänsyn till tillvägagångssättet eller annars visat särskild hänsynslöshet eller råhet.

Den som, med en person som inte deltar frivilligt, genomför en annan sexuell handling än den som redogörs för ovan, döms enligt 6 kap. 2 § första stycket brottsbalken för sexuellt övergrepp till fängelse i lägst sex månader och högst två år. Detsamma gäller den som förmår en person som inte deltar frivilligt att företa eller tåla en sådan handling. Vid bedömningen av om deltagandet är frivilligt ska samma bedömning göras som vad avser våldtäkt.

Om det sexuella övergreppet är grovt, döms för grovt sexuellt övergrepp till fängelse i lägst ett och högst sex år (tredje stycket). Vid bedömningen av om brottet är grovt ska det bl.a. särskilt beaktas om gärningsmannen med hänsyn till tillvägagångssättet eller annars visat särskild hänsynslöshet eller råhet.

Karaktäristiskt för en särskilt utsatt situation är att offret i fråga har klart begränsade möjligheter att freda sin egen sexuella integritet och undgå övergrepp. Vid en samlad bedömning ska situationen i dess helhet beaktas och såväl offrets person som yttre omständigheter kan vägas in. Som exempel har i lagförarbeten och doktrin nämnts en situation när någon på grund av sjukdom eller kroppsskada inte är kapabel att bjuda motstånd eller inte förmår uppfatta gärningens innebörd. För straffansvar krävs inte att offret helt saknat förmåga att värja sig eller kontrollera sitt handlande. Vid en samlad bedömning av situationen kan det vara flera omständigheter som sammantagna skapar en särskilt utsatt situation. Avgränsningen av straffansvaret för alla utnyttjandefallen görs genom bedömningen av om utnyttjandet varit otillbörligt (se prop.

2012/13:111 s. 29 f. och s. 112 f jämfört med prop. 2004/05:45 s. 47 ff. och s. 136 ff.).

Med beroendeställning menas att det ska föreligga någon form av avhängighetsförhållande mellan gärningsmannen och den mot vilken gärningen riktas, som exempelvis kan ha sin grund i ett anställnings- eller lydnadsförhållande. Vidare kan den grundas på t.ex. förhållandet mellan en intagen i kriminalvårdsanstalt och en tjänsteman där. Gemensamt för dessa förhållanden är att den ene är beroende av beslut som den andre har möjlighet att fatta (se prop. 2004/05:45 s. 141). Beroendeställningen behöver dock inte vara av formellt slag.

Med att gärningsmannen ska förmå den andre att genomföra ett samlag eller annan jämförbar sexuell handling menas att gärningsmannen på något sätt aktivt påverkat målsäganden till handlingen. Det krävs dock inte att gärningsmannen ska ha tagit initiativ till handlingen eller övervunnit något motstånd hos målsäganden (jfr NJA 1988 s. 279).

Slutligen vad gäller kravet att gärningsmannen allvarligt ska ha missbrukat beroendeställningen innebär detta en kvalificering som betyder att inte vilken beroendeställning som helst är tillräcklig för att bestämmelsen ska vara tillämplig. Handlandet ska framstå som ett maktövergrepp mot en svagare person.

När det gäller kränkande fotografering döms den som olovligen med tekniskt hjälpmedel i hemlighet tar upp bild av någon som befinner sig inomhus i en bostad till böter eller fängelse i högst två år (4 kap. 6 a § brottsbalken).

Kravet på att fotograferingen ska ha skett olovligen innebär att fotograferingen är tillåten om det finns ett samtycke. Samtycket kan vara tyst men ett s.k. hypotetiskt samtycke innebär däremot inte att ett giltigt samtycke föreligger.

Frågor om verkan av samtycke från personer som saknar full rättshandlingsförmåga, bedöms i enlighet med vad som i allmänhet gäller. Även en person med nedsatt beslutsförmåga kan lämna samtycke till sådan bildupptagning som omfattas av bestämmelsen förutsatt att han eller hon är tillräckligt mogen och kapabel att förstå innebörden av samtycket.

När det gäller att fotograferingen ska ha skett i hemlighet är det tillräckligt att fotografen har förklarat att kameran inte är i gång trots att den är det.

Liksom i brottmål i allmänhet krävs för fällande dom i mål om sexualbrott att domstolen genom den utredning som har lagts fram finner det ställt utom rimligt tvivel att den åtalade har begått den gärning som åklagaren påstår.

Baasim Yusuf har gjort sig skyldig till grov våldtäkt och kränkande fotografering av NN10

Inledningsvis anser tingsrätten genom den film som förevisats det utrett att Baasim Yusuf genomfört ett vaginalt samlag med NN10, som är 77 år, samt berört hennes underliv med sitt kön. Förutom att det syns på filmen att penetrering sker stöds det dessutom av att NN10 tydligt säger ”aj” i samband med penetreringen. Baasim Yusufs invändning om att det inte skett någon penetrering är därmed motbevisad.

Nästa fråga är om Baasim Yusuf otillbörligt har utnyttjat att NN10 har befunnit sig i en särskilt utsatt situation samt om han allvarligt missbrukat målsägandens beroendeställning till honom. I denna del gör tingsrätten följande överväganden.

Av det åberopade läkarintyget framgår bl.a. att NN10 står på demensmedicin efter en minnesutredning samt att hon under de senaste två åren kraftigt försämrats. Hon har varit tvungen att flytta till ett korttidsboende då den kognitiva svikten tilltagit. Av det uppspelande förhöret är det enligt tingsrätten tydligt att hon dels har en påtaglig minnesproblematik, dels att hennes kognitiva förmåga är påtagligt nedsatt. Det har dessutom framkommit att NN10 hade ramlat och

låg på golvet när Baasim Yusuf kom hem till henne i egenskap av hemtjänstpersonal. Hon kunde inte ta sig upp själv utan var beroende av hans hjälp för att ta sig upp från golvet. I denna del framgår av den åberopade filmen att den sexuella handlingen skedde när NN10 alltså låg kvar på golvet. Med utgångspunkt i det nu anförda finner tingsrätten att det är styrkt att målsäganden, på grund av sin höga ålder och sjukdomstillstånd, vid tiden för gärningen hade klart begränsade möjligheter att freda sin sexuella integritet och undgå övergrepp. Målsäganden befann sig därmed i en särskilt utsatt situation.

Baasim Yusuf har haft tillträde till NN10:s hem och haft en trygghetsskapande roll som anställd i hemtjänstens nattpatrull. Han har, genom att utföra den sexuella handlingen, otillbörligt utnyttjat att målsäganden befann sig i en särskilt utsatt situation.

Även om han inte haft någon formell beslutanderätt avseende NN10 saknas skäl att betvivla att även en person som bl.a. ansvarar för tillsyn och omvårdnad kan ha ett stort informellt inflytande över omvårdnadstagarnas tillvaro, särskilt när personen som i aktuellt fall är ensam med omvårdnadspersonen i dennes hem. I den aktuella situationen har NN10 också varit helt utlämnad till Baasim Yusuf och beroende av hans hjälp. Mot bakgrund av detta anser tingsrätten att NN10 har befunnit sig i en beroendeställning i förhållande till Baasim Yusuf.

Som framgått har NN10 inga minnen av händelsen. Även om det därför saknas uppgifter om att hon motsatt sig sexuell samvaro med Baasim Yusuf, anser tingsrätten att det mot bakgrund av vad som framkommit beträffande NN10:s hälsotillstånd står klart att Baasim Yusuf påverkade henne till genomförandet av den sexuella handlingen. Att som hemtjänstpersonal i den aktuella situationen genomföra sexuella handlingar med en omvårdnadstagare är enligt tingsrätten att anse som ett maktövergrepp mot en svagare person. Baasim Yusuf har mot bakgrund därav allvarligt missbrukat NN10:s beroendeställning

till honom. NN10 kan under dessa förhållanden inte ha samtyckt till den sexuella handlingen.

Vad gäller Baasim Yusufs uppsåt konstaterar tingsrätten följande. Han hade tillgång till journaluppgifter om NN10:s hälsa bl.a. via en app i sin telefon som alla anställda hade tillgång till. Han har visserligen förnekat att han tagit del av några sådana uppgifter. Detta motsägs dock av vad hans chef, Kim Alexandra Lennström Nordin, har berättat om de rutiner som fanns. Alla anställda hade dessutom genomgått en viss introduktionsutbildning, som bl.a. omfattar hur man bemöter människor med demens. Enligt henne har det inte heller framkommit något som tyder på att Baasim Yusuf inte skulle ha tagit del av hälsouppgifterna. Oavsett om han gjort detta eller inte måste det dock enligt tingsrätten redan mot bakgrund av NN10:s agerande och allmäntillstånd ha varit uppenbart för honom att NN10 befann sig i en särskilt utsatt situation. Som anförts hade NN10 dessutom ramlat och låg på golvet när Baasim Yusuf kom hem till henne. Tingsrätten finner därför att Baasim Yusuf under dessa förhållanden har haft uppsåt till samtliga relevanta omständigheter.

När det gäller rubriceringen av gärningen konstaterar tingsrätten att det bl.a. särskilt ska beaktas om gärningsmannen har visat särskild hänsynslöshet eller råhet. En helhetsbedömning utifrån samtliga omständigheter ska dock alltid göras. Det får därvid anses vara försvårande att Baasim Yusuf utnyttjat sin anställning som hemtjänstpersonal och sin tillgång till målsägandens bostad, där hon har rätt att känna sig trygg, för att göra det möjligt att begå den aktuella gärningen. Det är också utrett att han visat särskild hänsynslöshet genom att utnyttja målsägandenas skyddslösa och utsatta ställning, trots att han genom sin anställning haft till uppgift att vara en trygghet för henne. Målsäganden har i den aktuella situationen varit helt utlämnad till Baasim Yusuf. Mot denna bakgrund anser tingsrätten att omständigheterna varit sådana att gärningen, även om det inte framkommit något om att Baasim Yusuf skulle ha varit

hotfull eller brukat något våld, bör bedömas som grov. Brottet ska därför rubriceras som grov våldtäkt.

När det gäller kränkande fotografering har det inte framkommit någon omständighet som talar för att NN10 var medveten om att Baasim Yusuf filmade henne under den sexuella handlingen. Han har inte heller, såvitt tingsrätten uppfattat det, uppgett att han på något sätt skulle ha tillfrågat NN10 om hon samtyckte till detta. Det framstår också som ytterst osannolikt att hon skulle ha lämnat något sådant samtycke för det fall hon varit medveten om filmningen. Mot denna bakgrund anser tingsrätten det ställt utom rimligt tvivel att olovligen och i hemlighet filmat NN10 under våldtäkten. Åtalet för kränkande fotografering är därmed styrkt.

Baasim Yusuf har gjort sig skyldig till grovt sexuellt övergrepp och kränkande fotografering av NN9

När det gäller åtalpunkten 2.1 rörande grovt sexuellt övergrepp på NN9 framkommer det av den uppspelade filmen att NN9 tagit på Baasim Yusufs kön och onanerat åt honom.

Av utredningen i målet framgår att NN9, som är 89 år, lider av Alzheimers sjukdom och inte är orienterad till tid och rum. Hon är dement och har inte själv kunnat redogöra för den aktuella händelsen. Detta framkommer också tydligt av det förhör som spelats upp under huvudförhandlingen.

Enligt tingsrätten är det uppenbart att NN9 på grund av sin höga ålder och sjukdomstillstånd hade klart begränsade möjligheter att freda sin sexuella integritet och undgå övergrepp när hon var ensam med Baasim Yusuf i sitt hem mitt i natten. Målsäganden befann sig därmed i en särskilt utsatt situation.

Som framgått har NN9 inga minnen av händelsen. Även om det därför saknas uppgifter om att hon inte frivilligt utförde de sexuella handlingarna på Baasim Yusuf, anser tingsrätten att det mot bakgrund av vad som framkommit beträffande hennes hälsotillstånd och den situation hon befann sig i står klart

att han påverkade henne till genomförandet av dessa. Att som hemtjänstpersonal i den aktuella situationen förmå en omvårdnadstagare att utföra sexuella handlingar är enligt tingsrätten att anse som ett maktövergrepp mot en svagare person. Baasim Yusuf har mot bakgrund därav otillbörligt utnyttjat att NN9 befunnit sig i en särskild utsatt situation. Han har även, på samma sätt som beträffande NN10, otillbörligt utnyttjat att NN9 befunnit sig i en beroendeställning till honom i hans egenskap av hemtjänstpersonal. NN9 kan under dessa förhållanden inte ha samtyckt till den sexuella handlingen.

Vad gäller Baasim Yusufs uppsåt gör tingsrätten ingen annan bedömning än vad som ovan anförts beträffande NN10. Åtalet är därmed styrkt.

Även när det gäller rubriceringen kan hänvisas till de omständigheter som lyftes fram avseende åtalpunkt 1.1, och som föreligger även beträffande det sexuella övergreppet mot NN9. Även denna gärning bör därför bedömas som grov.

När det gäller kränkande fotografering har Baasim Yusuf själv uppgett att han inte vet om NN10 kände till att han filmade men att man kunde se hans telefon. Enligt tingsrätten framstår det dock som tveksamt om NN10 skulle ha förmåga att lämna ett sådant samtycke, och som än mer osannolikt att hon i så fall skulle ha gjort det. Det finns inte heller något i den inspelning som förevisats som tyder på att hon skulle ha varit medveten om att hon filmades. Mot denna bakgrund anser tingsrätten det ställt utom rimligt tvivel att Baasim Yusuf olovligen och i hemlighet filmade NN9 under det sexuella övergreppet. Åtalet för kränkande fotografering är därmed styrkt.

Baasim Yusuf har gjort sig skyldig till grov våldtäkt och kränkande fotografering av NN3

NN3 har vid förhör lämnat en relativt utförlig berättelse om vad som hänt.

Hennes berättelse är levande och detaljerad, och framstår till övervägande delar som sammanhängande och följdriktig. Hon har också hållit fast vid de

uppgifter hon lämnade redan samma dag som händelsen inträffade. Hennes berättelse stöds dessutom av vad vittnena NN1, NN7 och NN8 berättat om att NN3 kort efter gärningen kontaktade dem och berättade vad som hade hänt, varvid hon lämnade samma uppgifter som hon sedan uppgav för polisen vid förhör. Hennes uppgifter stöds också av den övriga bevisningen, bl.a. den film som spelats upp vid huvudförhandlingen samt av rättsintyget som visar att hon hade en mindre skada vid slidöppningen. Det har inte heller framkommit några omständigheter som tyder på att NN3 skulle ha anledning att lämna oriktiga uppgifter om Baasim Yusufs agerande.

En sammanvägning av den av åklagaren åberopade bevisningen leder enligt tingsrätten till slutsatsen att den i sig är tillräcklig för att beviskravet ska vara uppfyllt. Frågan är då om Baasim Yusufs uppgifter motbevisar målsägandens berättelse i sådan grad att det saknas anledning att lägga denna till grund för tingsrättens prövning.

Enligt Baasim Yusuf är det i första hand NN3 som tagit initiativ till det sexuella umgänget. Han har dock haft uppenbart svårt att närmare redogöra för det inträffade, vilket enligt tingsrätten endast delvis kan förklaras av att han vid huvudförhandlingen uppenbart mått väldigt dåligt och upplevt hela situationen som pressande. Enligt tingsrätten framstår i stället Baasim Yusufs egna uppgifter till stora delar som en efterhandskonstruktion. Han har t.ex. haft svårt att närmare beskriva hur han skadat sin penis vid ett fall i trappan strax innan han gick in till NN3. Han har inte heller kunnat förklara varför han bett NN3 att även smörja in hans ”bollar” om det var så att det var penisen han hade ont i. Enligt tingsrätten talar det mesta för att han hittat på en historia om att han skadat sig i underlivet i syfte att bedrägligt förmå NN3 att beröra honom sexuellt. Att han haft en sådan plan styrks också i viss mån av hans agerande tidigare under natten (åtalspunkterna 1.1 och 2.1) samt av att han återkommande tittat på porr, bl.a. kort tid innan han besökte NN3. Hans uppgifter om att NN3 ibland skulle ha sprungit fram till honom halvnaken i en

öppen morgonrock framstår mot bakgrund av hennes hälsotillstånd som så osannolika att de kan lämnas utan avseende.

Mot denna bakgrund anser tingsrätten att Baasim Yusuf:s uppgifter får bedömas ha ett så svagt bevisvärde att de inte kan anses försvaga värdet av åklagarens bevisning i nämnvärd grad. Det finns därför anledning att lägga målsäganden NN3:s uppgifter till grund för tingsrättens prövning.

Det får därmed anses utrett att Baasim Yusuf dels förmått NN3 att ta på hans kön och onanera åt honom, dels att han genomfört ett vaginalt samlag med henne.

När det gäller frågan om NN3 deltagit frivilligt har hon själv berättat att situationen kändes överklig och att hon inledningsvis inte riktigt förstod vad som hände. I ett senare skede har hon också berättat att hon uttryckligen sade att hon inte ville men att Baasim Yusuf ändå fortsatte samlaget respektive att hon skulle fortsätta onanera åt honom trots att hon var trött i armen och ville sluta.

Av utredningen har framkommit att NN3, som är 85 år, lider av Parkinsons sjukdom. Hon har väckts tidigt på morgonen av en man som i egenskap av hemtjänstpersonal hade tillträde till hennes bostad och vars hjälp hon var beroende av. Han var också den som skulle komma om hon använde sig av det trygghetslarm som hon hade fått. Mot denna bakgrund anser tingsrätten vid en samlad bedömning att situationen har varit sådan att NN3 hade klart begränsade möjligheter att freda sin egen sexuella integritet och undgå övergrepp, och att hon därmed befann sig i en särskild utsatt situation. På samma sätt som när det gäller NN9 och NN10 var dessutom även NN3 i en beroendesituation i förhållande till Baasim Yusuf i hans egenskap av hemtjänstpersonal.

Redan genom NN3:s egna uppgifter framgår att hon inte deltog frivilligt och att hon uttryckte detta till Baasim Yusuf. Han har dessutom otillbörligt utnyttjat att

NN3 befann sig i en särskilt utsatt situation samt allvarligt missbrukat att hon var i beroendeförhållande till honom, vilket Baasim Yusuf måste ha insett. Åtalet är därmed styrkt.

I likhet med gärningen i åtalspunkt 1.1, och av de skäl som anförts rörande denna, ska även våldtäkten av NN3 bedömas som grov.

NN3 har berättat att hon såg att Baasim Yusuf hade sin telefon framme och att hon frågade om han filmade. Han svarade då nej. Som anförts ovan ska filmningen därmed anses ha skett i hemlighet. Någon uppgift om att NN3 skulle ha samtyckt till att bli filmad har inte framkommit. Åtalet för kränkande fotografering är därmed styrkt.

Baasim Yusuf har gjort sig skyldig till ringa narkotikabrott

Som framkommit har Baasim Yusuf erkänt gärningen. Hans erkännande stöds av övrig utredning och åtalet är därmed styrkt. Gärningen ska bedömas som åklagaren gjort.

De särskilda yrkandena ska bifallas

De särskilda yrkandena om beslag är lagligen grundade samt medgivna och ska bifallas.

Det finns skäl att förverka den i beslag tagna mobiltelefonen då den använts som hjälpmedel vid brott och det behövs för att förebygga brott.

Baasim Yusuf ska i enlighet med 31 kap. 1 § första stycket rättegångsbalken betala kostnaden för provtagning och analys.

Grovt sexuellt övergrepp och kränkande fotografering (åtalspunkterna 4–5)

Inställning

Baasim Yusuf har förnekat att han gjort sig skyldig till grovt sexuellt övergrepp eftersom det förelegat samtycke till den sexuella beröring som skett. I vart fall har han saknat uppsåt till att NN24 inte skulle ha medverkat frivilligt. Han har bestritt ansvar för kränkande fotografering eftersom filmningen varken skett olovligen eller i hemlighet.

Utredning

Baasim Yusuf har hörts över åtalén. Vid huvudförhandlingen har de tidigare polisförhör som hållits med målsäganden NN24 spelats upp. Vittnesförhör har hållits med NN23, som är barn till NN24. Åklagaren har som övrig bevisning åberopat uppspelning av filmmaterial utvisande de sexuella handlingarna samt den bevisning som i övrigt framgår av stämningsansökan (aktbilaga 58).

Inledningsvis har följande framkommit av den övriga bevisningen. Vid en genomsökning på distans i samband med utredningen av ovanstående åtalspunkter påträffades bl.a. två filmer som kopplats till Baasim Yusufs Snapchat-konto. Filmerna, som är daterade den 11 december 2024 respektive den 24 april 2024, visar hur en ljushyad hand på en äldre person som onanerar ett mörkhyat manligt kön.

Av det uppspelade förhöret med målsäganden NN24, som är 75 år, har framkommit att hon inte har något minne av dessa händelser, och inte heller att hon skulle ha någon form av hemtjänst.

Baasim Yusuf har i huvudsak berättat följande. Han har inte så mycket minnesbilder av händelserna, bl.a. eftersom han hade ett pågående narkotikamissbruk under den aktuella tiden. Det han minns av NN24 är att hon var glad och trevlig. Han frågade henne om hon ville massera hans kön och hon sade ok till

detta. Han minns inte detta så väl men eftersom han är en sådan person som frågar först måste han ha gjort det även vid dessa tillfällen. Han har inget närmare minne av varför han hade kondom på sig på en av filmerna eller till varför han filmade. Det syns dock tydligt att kameran varit framme och väl synlig när han filmat

Tingsrättens bedömning

Av den övriga bevisningen, bl.a. de bilder från NN24:s bostad som jämförts med de inspelade filmerna, framkommer inledningsvis att händelserna ägt rum hemma hos NN24. Filmerna har påträffats hos Baasim Yusuf, och han har inte förnekat att det är han som spelat in dem och att de visar vad åklagaren gjort gällande. Mot denna bakgrund är det utrett att NN24 vid två tillfällen har tagit på Baasim Yusufs kön och onanerat åt honom och att detta har skett i hennes bostad.

Det har också framkommit att Baasim Yusuf arbetat inom hemtjänsten och att han därigenom har haft tillträde till NN24:s bostad.

Baasim Yusuf har hävdats att NN24 frivilligt har utfört de sexuella handlingarna på honom.

Av utredningen i målet, bl.a. journalanteckningar och inspelat förhör, framgår att NN24 har en demenssjukdom med Alzheimers sjukdom i botten och att hon har svårt att orientera sig i tid och rum. Av förhöret framgår även att hon är väldigt förvirrad och att det är svårt att hålla någon form av diskussion med henne. Detta har även bekräftats av hennes barn NN23, som hörts som vittne. NN23 har berättat att mamman känner igen NN23 men att man inte får någon kontakt med henne i samtalen. NN24 fick sin diagnos för sju-åtta år sedan och har haft behov av hjälp i hemmet i fem-sex år. Mot denna bakgrund måste NN24, även om det gått en tid sedan händelserna och det inte kan uteslutas att demensen försämrats något sedan dess, anses ha befunnit sig i en särskilt utsatt situation när Baasim Yusuf helt på eget initiativ vid två tillfällen tagit sig in i

hennes bostad genom att utnyttja att han som hemtjänstpersonal haft tillgång till nycklar till bostaden.

Baasim Yusuf har otillbörligt utnyttjat att NN24 befunnit sig i en särskilt utsatt situation genom att vid två tillfällen förmått henne att onanera åt honom.

Med hänsyn till omständigheterna, inte minst NN24:s ålder och hälsotillstånd, måste Baasim Yusuf ha insett att hon befann sig i en särskilt utsatt situation och inte deltog frivilligt. Åtalet är därmed styrkt.

Även dessa gärningar bör bedömas som grova med hänsyn till att Baasim Yusuf tagit sig in i NN24:s hem, där hon har rätt att känna sig trygg, och där utnyttjat hennes skyddslösa och utsatta situation. Därigenom har han visat särskild hänsynslöshet.

Det finns inget i de aktuella filmerna som tyder på att NN24 skulle vara medveten att Baasim Yusuf filmar när hon onanerar åt honom. Det förekommer inte heller någon uppgift att hon skulle ha samtyckt till detta. Tingsrätten finner det även osannolikt att hon skulle gått med på detta om hon förstått att han filmade och var medveten om vad detta innebar. Mot denna bakgrund får anses utrett att filmningarna vid båda tillfällena skett olovligt och i hemlighet. Åtalet för kränkande fotografering är därmed styrkt.

Skadestånd

Inställning

Baasim Yusuf har bestritt skadeståndsanspråken. Han har endast kunnat vitsorda NN9:s kostnad för färdtjänst samt sättet att beräkna ränta som skäligt i sig.

Vidare har han när det gäller NN10 och NN24 i första hand gjort gällande att talan ska avvisas, alternativt avskiljas, på den grunden att det inte är klarlagt att målsägandebiträderna haft rätt föra dessa målsägandens talan.

Tingsrättens bedömning

Det antecknas att målsägandebiträderna för NN10 och NN24 efter huvudförhandlingen inkommit fullmakt som är undertecknad av målsägandens gode man och ett registerutdrag om ställföreträdarskap från överförmyndarnämnden. Av registerutdraget framgår att godmanskapet omfattar att bevaka målsägandenas rätt. Tingsrätten noterar att samtliga målsägandebiträden därmed är behöriga att framställa respektive skadeståndsanspråk vid tingsrätten. Baasim Yusufs yrkande om avvisning eller avskiljning kan därför inte vinna bifall.

När det gäller skadeståndsanspråken kan inledningsvis anföras att när kränkningersättning ska bestämmas för upprepade brottsliga handlingar riktade mot samma skadelidande och handlingarna har ett samband med varandra är det den samlade kränkning som den skadelidande typiskt sett drabbats av som ska ersättas (se ”Kränkingsbestämningen”, NJA 2018 s. 1083). Det innebär att en helhetsbedömning av den samlade kränkningen för den aktuella brottsligheten ska göras.

NN10

Baasim Yusuf har genom gärningarna på ett allvarligt sätt kränkt NN10:s personliga integritet. Han ska därför betala skadestånd till henne i form av kränkningersättning. Med hänsyn till den samlade kränkningen som gärningarna inneburit för NN10 anser tingsrätten att 300 000 kr utgör ett skäligt belopp.

Målsäganden har också rätt till ersättning för sveda och värk. Tingsrätten bedömer att ersättningen för sveda och värk bör uppgå till 15 000 kr. Sammantaget ska alltså Baasim Yusuf betala 315 000 kr i skadestånd till NN10. Om räntan råder det inte någon tvist, varför Baasim Yusuf ska betala ränta enligt begäran.

NN9

Baasim Yusuf har genom gärningarna på ett allvarligt sätt kränkt NN9:s personliga integritet. Han ska därför betala skadestånd till henne i form av kränkningsersättning. Med hänsyn till den samlade kränkningen som gärningarna inneburit för NN9 anser tingsrätten att 150 000 kr utgör ett skäligt belopp.

NN9:s har även yrkat ersättning för sveda och värk. Någon närmare utredning har inte presenterats i denna del, vilket bl.a. kan förklaras av att NN9 till följd av sin demens inte har några minnen av händelsen. Enligt tingsrätten bör man dock, i likhet med vad som gäller vid våldtäkt, i den aktuella situationen presumera att gärningen orsakat ett psykiskt lidande hos målsäganden, och att viss ersättning därför ska utgå. Tingsrätten bedömer att ersättningen för sveda och värk bör uppgå till 10 000 kr.

Slutligen har NN9 även yrkat ersättning för utlägg i form av kostnader för färdtjänst och resa med egen bil i samband med polisförhör. Kostnaden för färdtjänst, 1 250 kr, är vitsordad och ska utgå. När det gäller ersättning för resor med egen bil har framkommit att det avser NN9:s gode mans resor. Det har inte visats att detta utgör en kostnad för NN9 och det enskilda anspråket ska därför ogillas i denna del.

I likhet med vad som anfördes ovan bör ränta utgå på skadeståndsbeloppet.

NN3

Baasim Yusuf har genom gärningarna på ett allvarligt sätt kränkt NN3:s personliga integritet. Han ska därför betala skadestånd till henne i form av kränkningsersättning. Med hänsyn till den samlade kränkningen som gärningarna inneburit för NN3 anser tingsrätten att 300 000 kr utgör ett skäligt belopp.

Målsäganden har också rätt till ersättning för sveda och värk. Tingsrätten bedömer att ersättningen för sveda och värk bör uppgå till 15 000 kr.

Sammantaget ska alltså Baasim Yusuf betala 315 000 kr i skadestånd till NN3. Om räntan råder det inte någon tvist, varför Baasim Yusuf ska betala ränta enligt begäran.

NN24

Baasim Yusuf har genom gärningarna på ett allvarligt sätt kränkt NN24:s personliga integritet. Han ska därför betala skadestånd till henne i form av kränkningersättning. Med hänsyn till den samlade kränkningen som gärningarna inneburit för NN24 anser tingsrätten att 200 000 kr utgör ett skäligt belopp.

När det gäller ersättning för sveda och värk gör tingsrätten samma bedömning som beträffande NN9. Det innebär att ersättning för sveda och värk ska utgå med ett belopp om totalt 20 000 kr avseende de två gärningstillfällena.

Yrkad ränta är vitsordad och ska utgå.

Påföljd

Baasim Yusuf är såvitt nu är av intresse tidigare ostraffad.

Det har framkommit att Baasim Yusuf har en missbruksproblematik avseende narkotika, som han i vart fall delvis använt som en form av medicinering för att hantera ett dåligt psykiskt mående. I ett inhämtat yttrande från frivården görs bedömningen att det finns ett stödbehov avseende psykiskt mående samt att det föreligger ett övervakningsbehov. Eftersom Baasim Yusuf till frivården uttryckt att han inte anser sig vara i behov av insatser för personer dömda för sexualbrott görs dock bedömningen att det saknas förutsättningar för att döma honom till skyddstillsyn.

Tingsrätten har även inhämtat ett s.k. § 7-intyg från Rättsmedicinalverket. I intyget görs bedömningen att Baasim Yusuf inte visar några tecken till sviktande verklighetsuppfattning, djupare depression med hög självmordsrisk, sjuklig uppvarvning eller svår tvångsmässighet. Rättspsykiatriskt kan det

konstateras att det hos Baasim Yusuf vid tiden för gärningen inte förelåg, och inte heller vid undersökningen föreligger, någon sådan svårartad psykiatrisk sjuklighet att den faller inom ramen för en allvarlig psykisk störning i brottsbalkens mening.

Baasim Yusuf har uppgett att han oavsett utgången i målet inte kommer att ha kvar sitt jobb inom hemtjänsten. Han motsätter sig i dag inte en skyddstillsyn och tror att en sådan skulle kunna hjälpa honom med hans missbruksproblematik.

Baasim Yusuf döms nu för två fall av grov våldtäkt, tre fall av grovt sexuellt övergrepp, fem fall av kränkande fotografering samt ett ringa narkotikabrott. Enligt tingsrätten har de omständigheter som gör att gärningarna bedöms som grova inte beaktats fullt ut vid rubriceringen. Straffvärdet överskrider därför något minimistrafken för grova brott. Mot denna bakgrund anser tingsrätten att gärningarnas totala straffvärde uppgår till åtta års fängelse. Med hänsyn till såväl brottslighetens art som till det höga straffvärdet saknas förutsättningar att välja en annan påföljd än fängelse.

Häktning

Enligt tingsrätten finns det en risk att Baasim Yusuf på fri fot fortsätter sin brottsliga verksamhet. För grov våldtäkt är vidare inte föreskrivet lindrigare straff än fängelse i ett år och sex månader och det är inte uppenbart att skäl för häktning saknas. Mot denna bakgrund ska Baasim Yusuf kvarbli i häkte till dess fängelsedomen kan verkställas mot honom.

Ersättning till rättegångsbiträdena

Den ersättning som försvararen och målsägandebiträderna har begärt är skäligen och ska utgå. Med hänsyn till Baasim Yusuf ekonomiska förhållanden och att han nu döms till ett långt fängelsestraff ska dessa kostnader stanna på staten.

Övriga frågor

Baasim Yusuf ska betala föreskriven avgift till brottsofferfonden.

Sekretessen som kan röja målsägandenas identitet ska bestå.

RÄTTEN

Chefsrådmannen Thomas Lindstam (skiljaktig mening) samt nämndemännen
Gunnar Elrud, Jana Hedjenberg Björn och Daniel Hersén

Digitalt signerad av chefsrådmannen Thomas Lindstam

SKILJAKTIG MENING

Chefsrådmannen Thomas Lindstam är skiljaktig och anför följande.

I likhet med majoriteten anser jag att Baasim Yusuf ska dömas för två fall av grov våldtäkt, tre fall av grovt sexuellt övergrepp, fem fall av kränkande fotografering samt ett ringa narkotikabrott. Enligt min mening har emellertid de omständigheter som gör att gärningarna bedöms som grova fullt ut beaktats vid rubriceringen av gärningarna. Gärningarnas straffvärde motsvarar därför minimistraffen för respektive brott. Detta innebär att gärningarnas totala straffvärde i enlighet med den asperationsprincip som tillämpas vid flerfaldig brottslighet uppgår till sju års fängelse. Med hänsyn till såväl brottslighetens art som till det höga straffvärdet saknas förutsättningar att välja en annan påföljd än fängelse. Påföljden ska således bestämmas till fängelse i sju år. Överröstad i denna fråga är jag i övrigt ense med majoriteten.

ÖVERKLAGANDEINFORMATION

Hur man överklagar

Överklagandet ska ha kommit in till Uppsala tingsrätt senast **den 3 februari 2025**. Överklagandet ska vara skriftligt. Uppsala tingsrätt skickar det vidare till Svea hovrätt.

Överklaga efter att motparten överklagat

Om ena parten har överklagat i rätt tid så har den andra parten också rätt att överklaga, även om tiden har gått ut. Det kallas att anslutningsöverklaga.

En part kan anslutningsöverklaga inom en extra vecka från det att överklagandetiden har gått ut. Ett anslutningsöverklagande måste alltså komma in inom 4 veckor från domens datum.

Ett anslutningsöverklagande upphör att gälla om det första överklagandet dras tillbaka eller av något annat skäl inte går vidare.

Så här gör du

1. Skriv Uppsala tingsrätt och målnummer.
2. Förklara varför du tycker att domen ska ändras. Tala om vilken ändring du vill ha och varför du tycker att hovrätten ska ta upp ditt överklagande (läs mer om prövningstillstånd längre ner).
3. Tala om vilka bevis du vill hänvisa till. Förklara vad du vill visa med varje bevis. Skicka med skriftliga bevis som inte redan finns i målet. Vill du ha nya förhör med någon som redan förhörts eller ny syn (till exempel besök på en plats), ska du berätta det och förklara varför. Tala också om ifall du vill att målsäganden ska komma personligen till en huvudförhandling.
4. Lämna namn och personnummer eller organisationsnummer. Lämna aktuella och fullständiga uppgifter om var domstolen kan nå dig: postadresser, e-postadresser och telefonnummer. Om du har ett ombud, lämna också ombudets kontaktuppgifter.
5. Skriv under överklagandet själv eller låt ditt ombud göra det.
6. Skicka eller lämna in överklagandet till Uppsala tingsrätt. Tänk på att skicka det i god tid med hänsyn till postgången.

Vad händer sedan?

Uppsala tingsrätt kontrollerar att överklagandet har kommit in i rätt tid. Om det har kommit in för sent avvisar domstolen överklagandet. Det innebär att domen gäller.

Om överklagandet har kommit in i tid skickar domstolen överklagandet och alla handlingar i målet vidare till Svea hovrätt.

Har du tidigare fått brev genom förenklad delgivning kan även Svea hovrätt skicka brev på det sättet.

Prövningstillstånd i hovrätten

När överklagandet kommer in till Svea hovrätt tar domstolen först ställning till om målet ska tas upp till prövning. Om du *inte* får prövningstillstånd gäller den överklagade domen. Därför är det viktigt att ta med allt du vill föra fram i överklagandet.

När krävs det prövningstillstånd?

Brottmålsdelen

I brottmålsdelen behövs prövningstillstånd i två olika fall:

- Den åtalade har dömts enbart till böter.
- Den åtalade har frikänts från ett brott som inte har mer än 6 månaders fängelse i straffskalan.

Skadeståndsdelen

Det krävs prövningstillstånd för att hovrätten ska pröva en begäran om skadestånd. Undantag kan gälla när en dom överklagas i brottmålsdelen och det är kopplat till en begäran om skadestånd till brottet. Då krävs inte prövningstillstånd om

- det inte krävs prövningstillstånd i brottmålsdelen eller om
- hovrätten meddelar prövningstillstånd i brottmålsdelen.

Beslut i övriga frågor

I de mål där det krävs prövningstillstånd i brottmålsdelen (se ovan), krävs det också prövningstillstånd för sådana beslut som bara får överklagas i samband med att domen överklagas. Beslut som kan överklagas särskilt kräver inte prövningstillstånd.

När får man prövningstillstånd?

Hovrätten ger prövningstillstånd i fyra olika fall:

1. Hovrätten bedömer att det finns anledning att tvivla på att tingsrätten har dömt rätt.

2. Hovrätten anser att det inte går att bedöma om tingsrätten har dömt rätt utan att ta upp målet.
3. Hovrätten behöver ta upp målet för att ge andra domstolar vägledning i rättstillämpningen.
4. Hovrätten bedömer att det finns synnerliga skäl att ta upp målet av någon annan anledning.

Vill du veta mer?

Mer information finns på www.domstol.se. Ta kontakt med Uppsala tingsrätt eller Svea hovrätt om du har frågor.